

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย และการบรรยายซึ่งประกอบด้วย

1. ข้อมูลด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม เสนอไว้ในตารางที่ 1 - 17
2. ข้อมูลด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตัวในการดูแลตนเอง และครอบครัว เสนอไว้ในตารางที่ 18 - 44 และเสนอโดยการบรรยาย

ตารางที่ 1 อัตราร้อยละของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	136	44.44
หญิง	170	55.56
รวม	306	100.00

ตารางที่ 2 อัตราร้อยละของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-29 ปี	84	27.45
30-49 ปี	127	41.50
50-69 ปี	79	25.82
มากกว่า 69 ปี	16	5.23
รวม	306	100.00

ตารางที่ 3 อัตราร้อยละของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	305	99.67
อิสลาม	1	0.33
รวม	306	100.00

ตารางที่ 4 อัตราร้อยละของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	58	18.95
ประถมศึกษาตอนต้น	196	64.05
ประถมศึกษาตอนปลาย	36	11.76
มัธยมศึกษา	9	2.96
อาชีวศึกษา	3	0.98
อุดมศึกษา	4	1.31
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 1-4 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนมากเป็น เพศหญิง อายุระหว่าง 30-49 ปี นับถือศาสนาพุทธ การศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 5 อัตราร้อยละของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
สถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	6	4.41	10	5.88	16	5.23
คู่	123	90.44	137	80.59	260	84.97
หม้าย หย่า แยก	7	5.15	23	13.53	30	9.80
รวม	136	100.00	170	100.00	306	100.00

ตารางที่ 6 อัตราร้อยละของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ แรกสมรส

อายุแรกสมรส	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
14 ปี	1	0.77	4	2.50	5	1.72
15-20 ปี	24	18.46	118	73.75	142	48.97
21-24 ปี	63	48.46	26	16.25	89	30.69
25-29 ปี	25	19.23	11	6.88	36	12.41
30-34 ปี	14	10.77	1	0.62	15	5.17
มากกว่า 34 ปี	3	2.31	0	0.00	3	1.04
รวม	130	100.00	160	100.00	290	100.00

จากตารางที่ 5-6 พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก มีสถานภาพสมรสอยู่ อายุแรกสมรสของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ส่วนมากอยู่ระหว่างอายุ 15-20 ปี อายุแรกสมรสของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ส่วนมากอยู่ระหว่างอายุ 21-24 ปี

ตารางที่ 7 อัตราร้อยละของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	263	85.95
รับจ้าง	7	2.29
อาชีพอื่น ๆ	10	3.27
ไม่ประกอบอาชีพ	26	8.49
รวม	306	100.00

ตารางที่ 8 อัตราร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามรายได้ต่อปี

รายได้	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	22	7.19
ต่ำกว่า 5,000 บาท	33	10.78
5,001-10,000 บาท	66	21.57
10,001-30,000 บาท	141	46.08
30,001-50,000 บาท	29	9.48
50,001-100,000 บาท	13	4.25
มากกว่า 100,000 บาท	2	0.65
รวม	306	100.00

ตารางที่ 9 อัตราร้อยละของกรรมสิทธิ์ในบ้านที่อยู่อาศัย

กรรมสิทธิ์	จำนวน	ร้อยละ
ตนเอง/คู่สมรส	227	74.18
พ่อ-แม่ของตนเอง หรือ	47	15.36
พ่อ-แม่ของคู่สมรส		
เช่า-อาศัยผู้อื่น	32	10.46
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 7-9 พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้โดยประมาณ 10,001-30,000 บาทต่อปี กรรมสิทธิ์ในบ้านที่อยู่อาศัยพบว่า ร้อยละ 74.18 มีบ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง หรือเป็นของคู่สมรส

ตารางที่ 10 อัตราร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามประเภทเครื่องใช้ถาวร
ในครัวเรือน

เครื่องใช้ถาวร	จำนวน	ร้อยละ
รถบรรทุก	13	4.25
รถจักรยานยนต์	102	33.33
รถจักรยานสองล้อ	109	35.62
วิทยุ	131	42.81
โทรทัศน์	59	19.28
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	14	4.58
ตู้เย็น	12	3.92
เตาแก๊ส	26	8.50
เตารีด	76	24.84
จักรเย็บผ้า	5	1.63
จักรรีกบาง	2	0.65
พัดลม	3	0.98
แบคเตอร์รับน้ำไฟ	6	1.96
เครื่องขยายเสียง	2	0.65
รถเข็น	3	0.98
รถไถนา	1	0.33
ไม่มีเลย	80	26.14

จากตารางที่ 10 เครื่องใช้ถาวรในครัวเรือนที่ประชาชนส่วนมาก
มีคือ วิทยุ รถจักรยานสองล้อ รถจักรยานยนต์ ครอบครัวยังไม่มีเครื่องใช้
ถาวรตามรายการที่สอบถามเลยมีจำนวนร้อยละ 26.14

ตารางที่ 11 อัตราร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิก
ในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
1-3 คน	54	17.65
4-6 คน	187	61.11
7-10 คน	57	18.63
มากกว่า 10 คน	8	2.61
รวม	306	100.00

ตารางที่ 12 อัตราร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ไม่มีบุตร	17	5.86
1 คน	36	12.41
2-3 คน	115	39.66
4-5 คน	78	26.90
6-10 คน	43	14.83
มากกว่า 10 คน	1	0.34
รวม	290	100.00

จากตารางที่ 11-12 จำนวนสมาชิกภายในครัวเรือนส่วนมากมีสมาชิก
จำนวน 4-6 คน จำนวนบุตรภายในครัวเรือนส่วนมากมีบุตร จำนวน 2-3 คน

ตารางที่ 13 จำนวนบุตรที่ปรารถนา

จำนวนบุตร	จำนวนครอบครัว	ร้อยละ
0 คน	5	1.72
1-2 คน	79	27.24
3-4 คน	155	53.45
5-6 คน	44	15.17
7-8 คน	4	1.38
9 คน	1	0.35
ไม่กำหนด	2	0.69
รวม	290	100.00

ตารางที่ 14 เพศของบุตรที่ปราถนา

เพศ	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ชาย	132	45.52
หญิง	84	28.96
ชาย หรือหญิงก็ได้	74	25.52
รวม	290	100.00

จากตารางที่ 13-14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการบุตรเฉลี่ยจำนวน 3-4 คน มากที่สุดคือ ประมาณร้อยละ 53.45 และรองลงมาคือ จำนวน 1-2 คน ร้อยละ 27.24 และถ้ามีบุตรได้เพียงคนเดียวต้องการมีบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง กล่าวคือ ร้อยละ 45.52 ต้องการมีบุตรเพศชาย ร้อยละ 28.96 ต้องการบุตรเพศหญิง อีกร้อยละ 25.52 ไม่กำหนดเพศ

ตารางที่ 15 อัตราร้อยละของการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมภายในหมู่บ้าน

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนร่วม	266	86.93
ไม่มีส่วนร่วม	40	13.07
รวม	306	100.00

ตารางที่ 16 อัตราร้อยละของการร่วมกิจกรรมภายในหมู่บ้าน

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
เสนอปัญหา	6	2.26
ให้ข้อมูล	2	0.75
ร่วมวางแผน	5	1.88
ร่วมออกแรงทำงาน	207	77.82
ติดตามประเมินผล	2	0.75
ร่วมทำมากกว่า 2 รายการ	44	16.54
รวม	266	100.00

ตารางที่ 17 จำนวนครั้งที่ร่วมกิจกรรมคอปี้

จำนวนกิจกรรมคอปี้	จำนวน	ร้อยละ
0 ครั้ง	40	13.07
1-3 ครั้ง	119	38.89
4-5 ครั้ง	42	13.73
6-10 ครั้ง	48	15.69
10-15 ครั้ง	33	10.78
มากกว่า 15 ครั้ง	24	7.84
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 15-17 พบว่า ร้อยละ 86.93 ของกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของหมู่บ้าน และกิจกรรมที่ทำส่วนมากเป็นการร่วมในกิจกรรมประเภทออกแรงทำงาน ซึ่งส่วนมากจะร่วมกิจกรรมปีละประมาณ 1-3 ครั้ง ซึ่งพบมากที่สุดมีประมาณร้อยละ 38.89

ตารางที่ 18 อัตราร้อยละของบ้านที่อยู่อาศัย จำแนกตามสุขลักษณะการจักบ้าน

ลักษณะบ้าน	สุขลักษณะการจักบ้าน					
	สะอาด		ไม่สะอาด		รวม	
	เป็นระเบียบ	ไม่เป็นระเบียบ	เป็นระเบียบ	ไม่เป็นระเบียบ	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านไม้ชั้นเดียว (คิกพื้น)	36	11.76	42	13.73	78	25.49
บ้านไม้สองชั้น	24	7.84	8	2.61	32	10.45
บ้านไม้มีใต้ถุน *	92	30.07	86	28.10	178	58.17
บ้านไม้ผสมคอก **	16	5.23	2	0.65	18	5.88
รวม	168	54.90	138	45.10	306	100.00

* บ้านไม้มีใต้ถุน : บ้านไม้ใต้ถุนสูง บ้านไม้ใต้ถุนเตี้ยซึ่งใต้ถุนใช้ประโยชน์อะไรไม่ไค

** บ้านไม้ผสมคอก : บ้านครึ่งคอกครึ่งไม้ บ้านที่มีโครงทำด้วยซีเมนต์หรือ อิฐบล็อก และบางส่วนประกอบด้วยไม้

ตารางที่ 19 อัตราร้อยละการไ้สวม

การไ้สวม	จำนวน	ร้อยละ
สวมเข็ม	22	7.19
สวมหลุม	3	0.98
ไปทุ่ง ไปป่า	281	91.83
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 18-19 บ้านที่อยู่อาศัยมีลักษณะ เป็นบ้านไม่มีไ้ดินสูงหรือไ้
ร้อยละ 58.17 และบ้านไม้ชั้นเดียว (คึกพื้น) ร้อยละ 25.49 ส่วนมากมี
การจัดบ้านสะอาดเป็นระเบียบ ไม่มีสวมไ้ในบ้าน ใช้วิธีการไปทุ่ง ไปป่า

ตารางที่ 20 อัตราร้อยละของการใช้น้ำ จำแนกตามประเภทของน้ำและลักษณะการใช้น้ำ

ประเภทของน้ำ	น้ำคั้น			ร้อยละ	น้ำใช้			ร้อยละ
	ปรับ ปรุง	ไม่ปรับ ปรุง	รวม		ปรับ ปรุง	ไม่ปรับ ปรุง	รวม	
น้ำฝน	0	1	1	0.33	0	0	0	0.00
น้ำบอบาคาล	6	18	24	7.84	3	15	18	5.88
น้ำจากลำคลอง	5	24	29	9.48	2	124	126	41.18
น้ำจากบ่อตื้น	33	219	252	82.35	0	162	162	52.94
รวม	44	262	306	100.00	5	301	306	100.00
ร้อยละ	14.38	85.62			1.63	98.37		

จากตารางที่ 20 การใช้น้ำคั้น และน้ำใช้ ส่วนมากเป็นน้ำบ่อตื้นและไม่ปรับปรุงน้ำก่อนใช้

ตารางที่ 21 อัตราร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่ฝากครรภ์ครั้งแรก ณ สถาน
บริการของรัฐ จำแนกตามอายุครรภ์

อายุครรภ์	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 เดือน	11	7.24
3-5 เดือน	39	25.66
6-8 เดือน	35	23.02
9 เดือน	4	2.63
ไม่ฝากครรภ์	63	41.45
รวม	152	100.00

ตารางที่ 22 อัตราร้อยละของหญิงมีครรภ์ จำแนกตามจำนวนครั้งที่ตรวจครรภ์

การตรวจครรภ์	จำนวน	ร้อยละ
1 ครั้ง	20	13.16
2-3 ครั้ง	42	27.63
มากกว่า 3 ครั้ง	27	17.76
ไม่เคยตรวจ	63	41.45
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 21-22 การฝากครรภ์ของหญิงมีครรภ์ ณ สถาน
บริการของรัฐ ส่วนมากมีการฝากครรภ์และการฝากครรภ์ครั้งแรก จะฝากเมื่อ
มีอายุครรภ์ 3-5 เดือน ได้รับการตรวจครรภ์ 2-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.63

ตารางที่ 23 อัตราร้อยละของสถานที่ที่คัดลอกบุตร

สถานที่	จำนวน	ร้อยละ
บ้านตนเอง	64	42.11
บ้านญาติ	8	5.26
โรงพยาบาลของรัฐ	64	42.11
ศูนย์อนามัย	14	9.21
คลินิกเอกชน	1	0.66
ยังไม่คัดลอก	1	0.66
รวม	152	100.00

ตารางที่ 24 อัตราร้อยละของบุคลากรผู้ทำคัดลอกบุตรให้ประชาชนที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง

บุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
แพทย์ พยาบาล ผอ.ศูนย์	101	66.45
หมอคำแยที่ผ่านการอบรม		
หมอคำแยที่ไม่ผ่านการอบรม	47	30.92
อื่น ๆ	4	2.63
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 23-24 การคลอดบุตรส่วนมากจะคลอดที่บ้าน
และโรงพยาบาลของรัฐ มีอัตราเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 42.11 บุคลากร
ผู้ทำคลอดให้ส่วนมากเป็นบุคลากรที่ได้รับการอบรมมาแล้ว คือ แพทย์
พยาบาล ผดุงครรภ์ และหมอตำแยที่ผ่านการอบรม คิดเป็นร้อยละ 66.45

ตารางที่ 25 ความเชื่อในเรื่องอาหารที่ห้ามรับประทานขณะตั้งครรภ์

อาหารที่ห้าม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีข้อห้าม	87	57.24
อาหารรสจืด	30	19.74
เหล้า	9	5.92
อาหารอื่น ๆ	26	17.10
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 25 ความเชื่อในเรื่องอาหารที่ห้ามรับประทานในขณะตั้งครรภ์ส่วนมากเชื่อว่า รับประทานอาหารได้ทุกชนิดตามปกติ ไม่มีข้อห้ามใด ๆ พบร้อยละ 57.24 อาหารที่ควรรับประทาน เช่น ปลากระบอก ปลาทะเล ปลาชิว ปลานก ปลาน้ำจืด กุ้งแห้ง เนื้อหมู ไก่ คับหมู คับไก่ กระจกหมู ข้าว พริกขี้หนู พริกขี้หนู พริกไทย ผักคาง ๆ ผักบุ้ง สม กล้วย น้ำหัวโพคั้น และมีบางส่วนที่มีความเชื่อว่า ควรกินอาหารรสจืดทุกชนิดซึ่งพบถึงร้อยละ 19.74 ควรกินเหล้า ร้อยละ 5.92 นอกจากนี้ บางส่วนของกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อว่า ควรกินอาหารบางอย่าง อาทิเช่น เนื้อวัว เนื้อหมูป่า ไก่ป่า นกเขาไฟ ปลากระเบน ปลาคู ปลาไหล ปลารัง ปลาบิน ปลาไม่มีเกล็ด ปลาจ๋องมอ ปลาทุ ปลาสวย ปลาเค็ม ปลาหมึก กุ้ง หอยทุกชนิด เต้าพะยำน้า อาหารทะเล เห็ดทุกชนิด สะตอ ลูกอีเกา พักทอง แคนกวา ผักเสี้ยน ผักชี ดอกกานหาลา ชีเหล็ก ผักบุ้ง บอน หน่อไม้ ถั่วฝักยาว มะพร้าวอ่อน มะละกอ แคนโม สัปรด กล้วยหอม กล้วยสุก เงาะ ะเอม ละมุด แคนเผือก แคนกะทิ ข้าวเหนียว ของคอง ขนมจีน ของป่า อาหารมัน ๆ น้ำแข็ง น้ำบูดู

จากคำบอกเล่าเกี่ยวกับความเชื่อของกลุ่มตัวอย่างพบว่า อาหารชนิดเดียว

ตารางที่ 26 อัตราร้อยละของการให้บุตรรับประทานนมหลังคลอด

ชนิดของนม	ให้รับประทาน		ไม่รับประทาน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นมแม่เลี้ยง	95	62.50	57	37.50
นมหลังคลอด 1-7 วัน	133	87.50	19	12.50

จากตารางที่ 26 พบว่าส่วนใหญ่มีการให้บุตรรับประทานนมแม่เลี้ยง และนมหลังคลอด 1-7 วัน ซึ่งมีร้อยละ 62.50 และร้อยละ 87.50 ตามลำดับ บางส่วนของกลุ่มตัวอย่างไม่ให้กินนมแม่เลี้ยงซึ่งมีร้อยละ 37.50 และเหตุผลต่าง ๆ ของการไม่ให้กินนมแม่เลี้ยงคือ

"นมแม่เลี้ยงเป็นของสกปรก น้านมไม่ไหล ให้กินนมผสม น้านมออกขณะท้อง 8 เดือน เพราะนมใส หมอตำแยให้รีดทิ้ง เชื่อว่า น้านมเลี้ยงจะทำให้เป็นโรคแก่ลูก เชื่อว่าเป็นนมเสีย ทำงานไม่มีเวลา แม่ไม่แข็งแรง แม่ป่วย ไม่ทราบ เห็นว่าไม่มีประโยชน์ กลัวเด็กท้องเสีย เด็กเพ็งคลอด เจ็บ น้านมมีลักษณะเป็นเมือก"

และเหตุผลที่ไม่ให้เด็กกินนมแม่หลังคลอด 1-7 คือ

"ไม่มีน้านม ให้กินนมผสม เด็กกินนมไม่ได้ แม่ต้องทำงานไม่มีเวลา แม่ไม่แข็งแรง การให้นมแม่ลำบากยุ่งยาก และได้ให้นมจนหวานแล้ว"

ตารางที่ 27 อัตราร้อยละของชนิกนมที่ใช้เลี้ยงบุตรในช่วง 3 เดือนแรก

ชนิกนม	จำนวน	ร้อยละ
นมแม่	109	71.71
นมผสม	14	9.21
นมแม่และนมผสม	23	15.13
นมชงหวาน	4	2.63
นมแม่และอาหารอื่น	2	1.32
รวม	152	100.00

ตารางที่ 28 อัตราร้อยละของบุคคลที่ให้คำแนะนำในเรื่องการใช้นมแม่เลี้ยงบุตร

บุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สามี	2	1.32
บิดา-มารดา	16	10.52
ญาติ	2	1.32
แพทย์-พยาบาล	37	24.34
หมอคำแย	4	2.63
ตนเอง	91	59.87
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 27-28 การเลี้ยงบุตรในช่วง 3 เดือนแรก พบว่า ส่วนมากใช้นมมารดาเลี้ยงบุตร โดยเป็นการปฏิบัติตามความคิดเห็นของตนเอง ประมาณร้อยละ 59.87 และร้อยละ 24.34 ปฏิบัติโดยได้รับคำแนะนำจาก แพทย์-พยาบาล

ตารางที่ 29 อัตราร้อยละของเหตุผลที่ใช้นมผสมเลี้ยงบุตร

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
น้ำนมน้อย	32	21.05
สุขภาพไม่ดี	11	7.24
สะดวก	16	10.53
ไปทำงาน	14	9.21
นมแม่สกปรก	1	0.66
ทางโรงพยาบาลแนะนำ	1	0.66
ไม่ใช้นมผสม	77	50.65
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 29 การใช้นมผสมเลี้ยงบุตรส่วนมากจะใช้เมื่อมีน้ำนม น้อย และเห็นว่าการใช้นมผสมนั้นเป็นความสะดวก

ตารางที่ 30 อัตราร้อยละของบุตรในการเริ่มอาหารอื่นนอกจากนม
จำแนกตามอายุบุตร

อายุบุตร	จำนวน	ร้อยละ
1-7 วัน	14	9.21
8-30 วัน	5	3.29
1-3 เดือน	73	48.03
มากกว่า 3 เดือน	55	36.18
ไม่ตอบ	5	3.29
รวม	152	100.00

ตารางที่ 31 อัตราร้อยละของอาหารที่ให้บุตรเป็นครั้งแรก

ชนิดของอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
ข้าวบด	102	67.11
กล้วยครก	32	21.05
น้ำข้าว	2	1.32
อาหารเสริม	7	4.60
อื่น ๆ	9	5.92
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 30-31 การเริ่มให้อาหารอื่นนอกจากนมแม่บุตร
ส่วนมากเริ่มให้เมื่อบุตรมีอายุระหว่าง 1-3 เดือน โดยให้ข้าวบดเป็นอันดับแรก

ตารางที่ 32 อัตราร้อยละของการให้บุตรหย่านม จำแนกตามอายุบุตร

อายุบุตร	จำนวน	ร้อยละ
1-2 เดือน	3	1.97
3-6 เดือน	6	3.95
7-12 เดือน	16	10.53
มากกว่า 1 ปี	124	81.58
ไม่แน่นอน	3	1.97
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 32 การหย่านมส่วนมากจะกระทำเมื่อบุตรมีอายุมากกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 81.58

ตารางที่ 33 อัตราร้อยละของการปฏิบัติตัวหลังคลอด

การปฏิบัติตัวหลังคลอด	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การอยู่ไฟ	81	53.29	71	46.71
ไม่สระผมภายใน 1 เดือน	42	27.63	110	72.37
ไม่นอนร่วมกับสามีภายใน 3 เดือนแรกหลังคลอด	102	67.11	50	32.89

จากตารางที่ 33 ความเชื่อในเรื่องการปฏิบัติตัวหลังคลอด ส่วนมาก คือ ร้อยละ 53.29 มีการอยู่ไฟตามความเชื่อเรื่องการอยู่ไฟ หลังคลอด ร้อยละ 72.37 ไม่เชื่อขอห้ามการไม่สระผมภายใน 1 เดือน จึงไม่ปฏิบัติ และร้อยละ 67.11 เชื่อขอปฏิบัติไม่นอนร่วมกับสามีใน 3 เดือนแรก หลังคลอด จึงมีการปฏิบัติตาม

ตารางที่ 34 ความคิดเห็น เรื่องการวางแผนครอบครัวของสตรีที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง

ความคิดเห็น	เห็นควย		ไม่เห็นควย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจำกัดให้มีบุตรจำนวนน้อย จะช่วยให้เศรษฐกิจของ ครอบครัวดีขึ้น	135	88.82	17	11.18
เมื่อมีบุตรพอแล้วควรทำหมัน	72	47.37	80	52.63
การวางแผนครอบครัวและการ คุมกำเนิดเป็นวิธีเดียวกัน	126	82.89	26	17.11

จากตารางที่ 34 ความคิดเห็นของสตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่อง
การวางแผนครอบครัว ส่วนมากเห็นควยว่า การจำกัดให้มีบุตรจำนวนน้อย
จะช่วยให้เศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น แต่ส่วนมากไม่เห็นควยว่า เมื่อมีบุตร
พอแล้วควรทำหมัน และส่วนมากเห็นควยว่า การวางแผนครอบครัวและการ
คุมกำเนิดเป็นวิธีเดียวกัน

ตารางที่ 35 อัตราร้อยละของการคุมกำเนิดของสตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

วิธีคุมกำเนิด	จำนวน	ร้อยละ
กินยาเม็ดคุมกำเนิด	12	7.89
ฉีดยาคุมกำเนิด	11	7.24
ใส่ห่วงอนามัย	18	11.84
ทำหมันหญิง	23	15.13
วิธีอื่น ๆ	10	6.58
ไม่คุมกำเนิด	78	51.32
รวม	152	100.00

ตารางที่ 36 อัตราร้อยละของผู้คัดสินใจเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิด

ผู้คัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
สามี	17	11.18
ตนเอง (ภรรยา)	79	51.97
ช่วยกันทั้งสามี-ภรรยา	34	22.37
บุคคลอื่น ๆ	22	14.47
รวม	152	99.99

จากตารางที่ 35-36 พบว่าสตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคุมกำเนิดต่าง ๆ กัน วิธีที่พบมากที่สุดคือ การทำหมันหญิงมีร้อยละ 15.13 รองลงไป คือ การใส่ห่วงอนามัยมีร้อยละ 11.84 วิธีกินยาเม็ดคุมกำเนิด และฉีดยาคุมกำเนิด พบว่ามีผู้ใช้ในจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 7.89 และ 7.24 ตามลำดับ ส่วนวิธีอื่น ๆ อาทิเช่น การใช้ถุงยางอนามัย การฝังยาไคมีวหนึ่ง การคุมโดยวิธีธรรมชาติ เช่น การนับวันระยะปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งรวมกันแล้วพบว่ามีร้อยละ 6.58 และผู้ที่คัดสินใจเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิดส่วนใหญ่ตอบว่าคัดสินใจด้วยตนเอง มีร้อยละ 51.97 รองลงไปคือ ทั้งสามีและภรรยาร่วมกันคัดสินใจมีร้อยละ 22.37

จากกลุ่มตัวอย่างนี้ยังพบว่ามีกลุ่มที่ไม่ใช้วิธีคุมกำเนิดซึ่งพบจำนวนร้อยละ 51.32 โดยให้เหตุผลต่าง ๆ กัน เช่น ไม่กล้า เนื่องจากเคยคุมโดยวิธีใส่ห่วงอนามัยแล้วปวดท้อง ปวดหลัง จึงหยุดการใช้ บางรายสามีคุมกำเนิดแล้วตนเองจึงไม่ต้องการคุมกำเนิด หลายรายจากกลุ่มตัวอย่างได้แยกจากสามีแล้ว บางรายเป็นหม้าย บางส่วนกำลังตั้งครรภ์ หรืออยากมีบุตรอีก และบางส่วนเพิ่งแต่งงาน

ประจำเดือนยังไม่มา เป็นที่น่าสังเกตประการหนึ่งก็คือ หลายรายให้เหตุผลของการไม่คุมกำเนิดว่าเป็นเพราะไม่ทราบว่ามีการคุมกำเนิด หรือทราบบ้างแต่ไม่ทราบรายละเอียด ทำให้กลัวและไม่อยากใช้ประกอบกับสถานบริการทางสาธารณสุขอยู่ห่างไกล การเดินทางต้องใช้เวลา และเสียค่าใช้จ่ายซึ่งหลายรายกล่าวว่าไม่สะดวก

ตารางที่ 37 อัตราร้อยละของปัจจัยส่งเสริมการเลี้ยงบุตรให้สมบูรณ์แข็งแรง

ปัจจัยส่งเสริม	จำนวน	ร้อยละ
สามีและภรรยาสนใจดูแล	73	48.03
บุคลากรทางการแพทย์ให้	28	18.42
คำแนะนำ		
ญาติให้คำแนะนำ	12	7.89
เลี้ยงไปตามธรรมชาติ	32	21.05
อื่น ๆ	7	4.61
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 37 ปัจจัยส่งเสริมการเลี้ยงบุตรให้สมบูรณ์แข็งแรง สตรีส่วนมากคือ ร้อยละ 48.03 เห็นว่า ปัจจัยสำคัญคือ การที่สามีและภรรยาสนใจดูแลบุตร จะช่วยให้บุตรมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง

ตารางที่ 38 อัตราร้อยละ เรื่องความรู้ของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
เกี่ยวกับสาเหตุของความเจ็บป่วย

ความรู้ เรื่องความเจ็บป่วย	รู้		ไม่รู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุของการเจ็บป่วยทั่วไป	238	77.78	68	22.22
สาเหตุของอาการไอ ไข้หวัด	240	78.43	66	21.57
สิ่งแรกที่ต้องทำเมื่อลูกมีไข้	193	63.07	113	36.93
สาเหตุของโรคท้องร่วงในเด็ก	249	81.37	57	18.63
การดูแลเด็กที่เป็นโรคท้องร่วง เรื่องน้ำดื่ม	128	41.83	178	58.17
การดูแลเด็กที่เป็นโรคท้องร่วง เรื่องอาหาร	49	16.01	257	83.99

จากตารางที่ 38 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความรู้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับสาเหตุของการเจ็บป่วยทั่วไป สาเหตุของอาการไอ ไข้หวัดและสิ่งแรกที่ต้องปฏิบัติเมื่อลูกมีไข้ สาเหตุโรคท้องร่วงในเด็ก ส่วนเรื่องการดูแลเด็กที่เป็นโรคท้องร่วงในเรื่องน้ำดื่มและอาหารนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ที่ถูกต้อง

ตารางที่ 39 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคและอาการแสดงที่เกิดขึ้นในเด็ก

โรค/อาการแสดง	เจ็บป่วย		ธรรมดา		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาการไข้ คีวร้อน	244	79.74	59	19.28	3	0.98
ไอ มีน้ำมูก หวัด	224	73.20	78	25.49	4	1.31
ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง	160	52.29	140	45.75	6	1.96
ถ่ายอุจจาระเหลว 2-3 ครั้ง ต่อวัน	259	84.64	41	13.40	6	1.96
อาเจียน ปวดท้อง	266	86.93	33	10.78	7	2.29
เด็กเล็กไม่กินนม	254	83.00	43	14.05	9	2.94
เด็กซึม ไม่ร่าเริง ไม่เล่น	229	74.84	70	22.87	7	2.29
ผอม ซีด	254	83.01	46	15.03	6	1.96
หัด	154	50.33	145	47.38	7	2.29
เหา	65	21.24	233	76.14	8	2.61
หิด	144	47.06	155	50.65	7	2.29
คัน มีผื่นตามตัว	130	42.48	169	55.23	7	2.29

จากตารางที่ 39 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคและอาการแสดงที่เกิดขึ้นในเด็กพบว่า ส่วนมากเห็นว่า อาการไข้ คีวร้อน ไอ มีน้ำมูก หวัด ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง ถ่ายอุจจาระเหลว 2-3 ครั้ง ต่อวัน อาการ อาเจียนปวดท้อง เด็กเล็กไม่กินนม เด็กซึมไม่ร่าเริง ไม่เล่น ผอม ซีด หัด เป็นการเจ็บป่วย แต่การเป็นเหา หิด คัน มีผื่นตามตัว เป็นอาการธรรมดาที่จะเกิดขึ้นได้ ไม่ได้ถือว่าเป็นการเจ็บป่วยแต่อย่างใด

ตารางที่ 40 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคและอาการแสดงที่เกิดขึ้นในเด็ก

โรค/อาการแสดง	พบแพทย์ อนามัย		อนา- ไซยาสมุนไพรมัย		ชื่อยากิน		หาหมอน้ำมก		ดูแลเอง		ไม่ได้ทำอะไรให้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาการไข้ ทั่วร้อนจัด	270	88.23	10	3.27	1	0.33	18	5.88	7	2.29		
ไอ มีน้ำมูก หวัด	254	83.01	13	4.25	0	0.00	25	8.17	14	4.57		
ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง	177	57.84	17	5.56	0	0.00	56	18.30	56	18.30		
ถ่ายอุจจาระเหลว 2-3 ครั้ง ต่อวัน	257	83.99	9	2.94	0	0.00	19	6.21	21	6.86		
อาเจียน ปวดท้อง	252	82.35	14	4.58	0	0.00	19	6.21	21	6.86		
เด็กเล็กไม่กินนม	234	76.47	9	2.94	0	0.00	38	12.42	25	8.17		
เด็กซึ่ม ไม่ร่าเริง ไม่เล่น	188	61.43	10	3.27	1	0.33	67	21.90	40	13.07		
ผอม ซึก	252	82.35	9	2.94	0	0.00	19	6.21	26	8.50		

ตารางที่ 40 (ต่อ)

โรค / อาการแสดง	พบแพทย์ ไปอนา ไซสมุนไพโร		ทานยอนามันค		ดูแลเอง		ไม่ไต่ทาะไรโท			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
หัด	125	40.85	54	17.65	2	0.65	86	28.10	39	12.75
เหา	78	25.49	14	4.58	0	0.00	180	58.82	34	11.11
หิด	147	48.04	36	11.76	1	0.33	94	30.72	28	9.15
คัน มีผื่นตามตัว	150	49.02	21	6.86	1	0.33	105	34.31	29	9.48

จากตารางที่ 40 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคและอาการแสดงที่เกิดขึ้นในเด็ก ทั้งที่เห็นว่าเป็นการเจ็บป่วย หรืออาการธรรมดาที่จะเกิดขึ้นได้ มักจะปฏิบัติโดยไปพบแพทย์ ไปอนามัน หรือซื้อยากินเอง ยกเว้น เหาเพียงอย่างเดียวที่ส่วนมากใช้วิธีการดูแลเอง

ตารางที่ 41 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคและอาการแสดงที่เกิดขึ้นในผู้ใหญ่

โรค / อาการแสดง	เจ็บป่วย		ธรรมดา		ไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาการไข้ คีวร้อน	205	66.99	93	30.39	8	2.61
ไอ มีน้ำมูก หวัด	174	56.86	124	40.52	8	2.61
ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง	128	41.83	168	54.90	10	3.27
ถ่ายอุจจาระเหลว 2-3 ครั้ง ต่อวัน	245	80.07	52	16.99	9	2.94
อาเจียน ปวดท้อง	245	80.07	42	13.72	19	6.21
ผอม ซีด	224	73.20	71	23.20	11	3.60
เทา	66	21.57	231	75.49	9	2.94
ทิก	134	43.79	160	52.29	12	3.92
คัน มีผื่นตามตัว	118	38.56	181	59.15	7	2.29

จากตารางที่ 41 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคและอาการแสดงที่เกิดขึ้นในผู้ใหญ่ พบว่า ส่วนมากเห็นว่า อาการไข้ คีวร้อนจัด ไอ มีน้ำมูก หวัด การถ่ายอุจจาระเหลว 2-3 ครั้งต่อวัน อาการอาเจียน ปวดท้อง และอาการผอมซีด เป็นการเจ็บป่วย แต่อาการถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง เทา ทิก คัน มีผื่นตามตัว เป็นอาการธรรมดาที่จะเกิดขึ้นได้ ไม่ถือว่าเป็นเจ็บป่วยแต่อย่างใด

ตารางที่ 42 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคและอาการแสดงที่เกิดขึ้นในผู้ใหญ่

โรค/ อาการแสดง	พบแพทย์ ไปอนามัย ชื่อยากิน		ใช้สมุนไพร		หาหมอน้ำมนต์		ดูแลเอง		ไม่ได้ทำอะไรให้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาการไข้ ตัวร้อนจัด	239	78.11	9	2.94	2	0.65	33	10.78	23	7.52
ไอ มีน้ำมูก หวัด	222	72.55	7	2.28	0	0.00	43	14.05	34	11.11
ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง	144	47.06	19	6.21	0	0.00	68	22.22	75	24.51
ถ่ายอุจจาระเหลว 2- 3 ครั้งต่อวัน	228	74.51	14	4.58	0	0.00	33	10.78	31	10.13
อาเจียน ปวดท้อง	229	74.84	15	4.90	0	0.00	32	10.46	30	9.80

ตารางที่ 42 (ต่อ)

โรค/อาการแสดง	พบแพทย์ ไปอนา. มัย ซ้อยากิน		ไชยาสมุนไพร		หาหมอน้ำมนต์		ดูแลเอง		ไม่ไ้ทำอะไรให้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผอม ซีด	219	71.57	12	3.92	0	0.00	35	11.43	40	13.07
เหา	72	23.53	16	5.23	0	0.00	176	57.52	42	13.72
หิด	129	42.16	39	12.75	2	0.65	97	31.70	39	12.75
คัน มีผื่นตามตัว	126	41.18	24	7.84	1	0.33	114	37.25	41	13.40

จากตารางที่ 42 การปฏิบัติในโรคและอาการที่เห็นว่าเป็นการเจ็บป่วย ส่วนมากใช้การดูแล รักษา โดยการไปพบแพทย์ ไปอนามัย ซ้อยากิน พบในการเจ็บป่วยต่อไปนี้คือ อาการไข้ตัวร้อนจัด ไอ มีน้ำมูก หวัด ถ่ายอุจจาระเหลว 2-3 ครั้งต่อวัน อาเจียน ปวดท้อง ผอม ซีด สำหรับอาการที่ถือว่าเป็นอาการธรรมดาที่จะเกิดขึ้น คือ อาการถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง หิด คัน มีผื่นตามตัว ยังคงใช้วิธีการปฏิบัติโดยไปพบแพทย์ ไปอนามัย ซ้อยากิน ยกเว้นเหาเพียงอย่างเดียวที่ส่วนมากใช้การดูแลเอง

ตารางที่ 43 วิธีการปฏิบัติตนในการดูแลตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรง

วิธีปฏิบัติตน	จำนวน	ร้อยละ
กินอาหารมีประโยชน์เพียงพอ	188	61.44
ออกกำลังกาย	166	54.25
พักผ่อนให้พอ	39	12.75
รักษาความสะอาดของร่างกาย	10	3.27
ทำจิตใจให้สบาย	6	1.96
ไม่กรำแดด/ฝน	8	2.61
กินยาบำรุง	43	14.05
อื่น ๆ	42	-

จากตารางที่ 43 เรื่องการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพแข็งแรง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเชื่อว่า การได้รับอาหารที่มีประโยชน์อย่างเพียงพอ และการออกกำลังกายอยู่เสมอจะทำให้มีสุขภาพแข็งแรงได้ จึงเลือกใช้วิธีการดังกล่าวเพื่อปฏิบัติให้ตนเองมีสุขภาพแข็งแรง

ตารางที่ 44 วิธีการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ

วิธีป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ
รับประทานอาหารถูกต้อง เพียงพอ	56	18.30
ออกกำลังกาย	26	8.50
พักผ่อนให้เพียงพอ	25	8.17
รักษาความสะอาด	26	8.50
ทำจิตใจให้สบาย	2	0.65
ไม่กรำแดด/ฝน	29	9.48
รับประทานยาบำรุง/ป้องกัน	39	12.75
ฉีดวัคซีน	30	9.80
รักษาร่างกายให้อบอุ่น	15	4.90
ไม่คลุกคลีกับคนเจ็บป่วย	7	2.29
ไม่ทำงานหนักเกินไป	8	2.61
พบแพทย์เมื่อมีอาการผิดปกติ	14	4.58
อื่น ๆ	19	-

จากตารางที่ 44 วิธีการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ พบว่าส่วนมากใช้วิธีการรับประทานอย่างถูกต้อง และเพียงพอ และใช้วิธีการรับประทานยาเพื่อการบำรุงร่างกาย และรับประทานยาบางชนิดเพื่อป้องกันการเจ็บป่วย